

Stanislavu Doubravovi k udělení Medaile města Liberec

Pane primátore, vážené dámy a vážení pánové, mám to radostné potěšení, nebo dokonce štěstí, že jsem za posledních šest let mohl z tohoto místa pronést laudatio hned několika osobnostem, jichž si velmi vážím. Musím ale přiznat, že dnešní laureát Medaile města Liberec mi za léta vzájemné spolupráce ještě navíc přirostl k srdci. Člověk otevřený, se širokým a nejen kulturním rozhledem, inspirující a oddaný těm nezákladnějším demokratickým principům. To spojení vynikajících vlastností, podpořené navíc pevným charakterem, přitom není vůbec samozřejmé. Zkuste si sami v myslích rozvážit, kolik stejně formovaných osobností byste ve svém okolí, ve svém městě, v naší společnosti vůbec našli?

Stanislav Doubrava prošel ve svém životě řadou divadelních profesí i scén. Než se natrvalo usadil v Liberci, sbíral tento rodák z východočeské Chrudimě, města loutkám zaslíbenému, a také absolvent FAMU šestnáct let zkušenosti v dalších významných československých profesionálních loutkových divadlech - v královéhradeckém DRAKu a plzeňské Alfě. Od roku 1989 pak kontinuálně působí v Naivním divadle Liberec, přičemž posledních 29 let jako jeho ředitel. Z toho všeho je jasně patrné, že životní lásku k loutkám a divadlu snad dostal už do kolébky z nebe nadělenou od samotného Matěje Kopeckého. Ostatně, loutkoherectví se věnovala už jeho babička a malý Stanislav vyrůstal po jejím boku za kulisami divadelního spolku Kacafírek, jednoho z nejstarších amatérských loutkářských souborů v českých zemích. Za tři desetiletí provedl Naivní divadlo mnoha nelehkými dobami - společně se svým uctívaným předchůdcem Františkem Sokolem museli v 90. letech uhájit holou existenci libereckého divadelnictví před pošetilými nápady některých politiků, navzdory porevolučnímu úbytku diváků i úskalím několika ekonomických krizí, které s sebou vždy nesly bolestný propad výše příspěvku od zřizovatele, tedy statutárního města Liberec. A pokaždé prokázal, jak skvělým je kormidelníkem i obhájcem nezbytnosti divadla a kultury vůbec. Pro ředitele Doubravu není kultura postradatelnou nadstavbou, ale zásadním a úhelným kamenem společnosti. Jaká je naše společnost, přímo souvisí s tím, jak kulturní je každý z nás jako její individuální tvůrce. Anebo, jak to

sám zcela lakonicky popsal - *"nelze se rozhodovat, jestli bude na divadlo, nebo na chodník. Je to tak, že po chodníku se musí dojít do divadla"*. I třeba proto také záhy po svém nástupu do ředitelské funkce zrušil výjezdy svého souboru do mateřských škol a malí i velcí diváci museli a musejí za půvabnými loutkovými inscenacemi dojít po svých a mj. si vyčekat frontu na vstupenky. V Naivním je totiž prakticky pořád vyprodáno. Stanislav Doubrava je navíc tradicionalista a divadlo je pro něj z pohledu diváka nejen svátkem, ale i institucí formující charaktery a cílevědomě pěstující to lepší v nás. A v neposlední řadě i důležitou uměleckou reflexí společenského dění.

V soukromí je Stanislav Doubrava poutavý vypravěč a inspirátor. Nepovažuji se zdaleka za nesečtělého, ale jen díky němu jsem objevil svět poezie Radka Malého i nádherných fantazií Petra Síse. V jedné ze svých knih na motivy perské pověsti Sís píše o moudrém dudkovi, který přesvědčil ostatní ptactvo, aby letělo hledat bájného krále Simorga. *"Ptáci! Podívejte se, jaké potíže sužují náš svět! Bezvládnost - nespokojenost - rozvrat! Zoufalé boje o území, vodu a jídlo! Otrávený vzduch! Rozladěnost. Obávám se, že jsme ztraceni. Musíme něco udělat! Jsem světaznalý. Zním mnohá tajemství. Poslouchejte mě: Víím o králi, který dokáže zodpovědět všechny otázky. Musíme se za ním vypravit a najít ho."* Zdá se mi, že i Stanislav Doubrava chápe toto obrazné podobenství jako nutnou cestu české společnosti ke hledání ideálních lídrů. Cestu, která patrně nikdy nedojde zdárného naplnění, ale je nezbytné neumdlévat a znovu a znovu se jí vydávat. Stanislav Doubrava už od loňského roku v různých veřejných výstupech avizoval, že nebude trvat dlouho a svoje místo ředitele dobrovolně opustí. Připouštím, že jsem si zcela sobecky přál, aby se tak stalo nejdříve v den mého vlastního odchodu z radnice. Přišel za mnou se svým rozhodnutím ale už letos v lednu a minulý týden mi svou rezignaci přinesl i písemně. A neodvolatelně. Jakkoli toho osobně velmi lituji, ani nemělo smysl ho zkoušet přemlouvát. Svě odhodlání mi ostatně zdůvodnil podobně jako ve svém loňském rozhovoru Divadelním novinám - *"Stáří je etapa života jen pro odvážné, jak to kdosi trefně pojmenoval, a člověk by měl mít už prostor na to, aby si konečně uvědomil, že má svoje blízké, že je venku hezky, že se kolem něj střídají roční období a že existuje i něco jiného. A já bych řekl, že jsem se dosud věnoval o hodně víc divadlu než těmhle věcem, které teď začínám trochu objevovat. Možná na*

poslední chvíli. Nechci umřít v divadle." A protože to řekl tak krásně, těžko můžeme jeho rozhodnutí nerozumět.

Jsem si naprosto jist, že nejen tým Naivního divadla svého ředitele Stanislava Doubravu upřímně ctí a že jeho nadcházející odchod z funkce pro ně bude velmi těžký. Symbolicky tak osiří lidé i loutky. Všichni ti Larsové, Raškové, Budulínci, Markyty i všech 40 loupežníků. Budu ještě jednou citovat z rozhovoru pro Divadelní noviny, kde se svému řediteli za všechny vyznal herec a režisér Filip Homola. *"Poznal jsem za svůj život dost ředitelů, ale nikdo z nich neměl loutkové divadlo tolik rád jako Standa-san, nikdo neměl tak rád lidi ve svém uměleckém souboru jako Standa-san, nikdo nestál tak pevně za svým divadlem jako Standa-san. Ať se děje cokoli, můžete si být jistí, že vás Standa-san nenechá na holičkách. Bude na vás zcela určitě křičet, tedy spíše zvedat hlas, což si samozřejmě nezasloužíte, ale jen proto, že vás špatně slyší. Zlí jazykové budou nejspíš tvrdit, že je to a to, takový a takový, ale až se někdy bude počítat, kolik toho kdo udělal pro to naše (nejen) české loutkářství, tak se Standa-san bude vyhřívat na předních místech pomyslného žebříčku, zatímco zlí jazykové mu budou moci tak akorát leštit boty. Tak to je a tak to bude."* Neřekl bych to lépe, další slova jsou už vlastně zbytečná. Snad jen ... až bude za pět let slavit Naivní divadlo třičtvrtěstoletí od svého založení a vydá-li k tomu výroční publikaci, těším se na to, že v čestném seznamu nejvýznamnějších osobností divadla bude u jména Stanislav Doubrava uvedeno sousloví *legendární ředitel*. Osobně jsem si jist, že už nyní jím je.

Vážené dámy, vážení pánové,
naš dnešní laureát za chvíli z rukou pana primátora převezme vysoké ocenění jako výraz díků statutárního města Liberec a jeho obyvatel za svůj mimořádný příspěvek k rozvoji kultury a umění. Přejme mu společně pevné zdraví, dlouhý a spokojený život a neutuchající činnost.

Vážený pane Stanislave Doubravo,
přijměte prosím ode mě srdečné blahopřání k dnešnímu udělení Medaile města Liberec.

18. června 2020